

Fångad i ett nätverk

Lärarhandledning

Av dramapedagog Elin Callmer

T E A T E R
UNGA
R • M A

I samarbete med

CHILDHOOD
WORLD CHILDHOOD FOUNDATION
FOUNDED BY H.M. QUEEN SILVIA OF SWEDEN

Innehåll

Lärrarhandledning.....	2
Vad handlar föreställningen om?	3
Föreställning och dramapedagogiskt efterarbete	3
Bra eller dålig?	3
Lgr11 syfte och centralt innehåll	3
Samhällskunskap	3
Svenska	4
Bild	4
Övningar att göra innan föreställningen.....	4
Samtal - vad är teater?	4
Samtal och charader - vad heter föreställningen?.....	5
Rita - alternativ föreställningsaffisch	5
Skriva och prata - insändare om sociala medier	6
Samtal och rollspel - debatt om sociala medier	7
Lista och samtal - varför lägga ut bilder?	8
Värderingsövning - <i>skalan</i>	9
Samtal- vad är vad?	10
Stödvägar och info	11
Tips!	11
Böcker:.....	11
Hemsidor:	11
Poddar	12

Lärrarhandledning

Det här materialet är för dig som är lärare och som har en klass som ska se föreställningen *Fångad i ett nätverk*. Här finns övningar, fakta och information om vart du och dina elever kan vända sig för att söka stöd eller hjälp. Längst bak finns tips på böcker, hemsidor mm.

Övningarna kan användas som förberedelse inför teaterbesöket. Bläddra igenom materialet och använd det som du tycker känns relevant för din klass. Välj en eller flera övningar.

Vad handlar föreställningen om?

Fångad i ett nätverk handlar om Moa, som lagt ut "gulliga" bilder på sig själv på nätet, vilket leder till att hon trasslas in så pass att den virtuella världen till slut blir mer hotfull och verklig än den reella verkligheten. Och om Benjamin som mest lägger ut bilder för skojs skull.

Fångad i ett nätverk är en klassrumsföreställning om ungas utsatthet på nätet som vill bygga trygghet och förtroende mellan skådespelare och publik. Den belyser unga flickors, men även pojkars, utsatthet i att ständigt synas och passa in i mediala bilder och vad det gör med deras självbild, integritet och välbefinnande. Pjäsen är baserad på aktuell forskning och Caroline Engvalls reportagebok *Virtuell våldtäkt*.

Föreställningen är producerad av Teater Unga Roma och hade premiär 2018. Sedan 2020 spelas den i samarbete med World Childhood Foundation.

Föreställning och dramapedagogiskt efterarbete

Besöket består av två delar, själva teaterföreställningen och en efterföljande workshop där klassen tillsammans med skådespelarna bearbetar föreställningens innehåll och tematik. För oss är båda delarna lika viktiga. Vårt mål är att alla elever vi möter ska få kunskap om vad som är sexuella trakasserier, vilka juridiska rättigheter man har, samt få information om vart man kan vända sig till om man blir drabbad.

Vårt syfte är att öka kunskap och medvetenhet, ta bort skammen och stigmat som ofta omgärdar de som blir drabbade. Målet är att skapa offentliga sfärer där det är möjligt att prata om fenomenet.

Bra eller dålig?

När det gäller att tolka och förstå teater finns det inte något rätt eller fel. Ni som ser föreställningen kommer säkert upplevt olika saker. Vi vill uppmuntra till reflektion bortom subjektiva upplevelser om huruvida föreställningen var "bra" eller "dålig". Vi hoppas att själva tematiken ska väcka engagemang och diskussion och förhoppningsvis generera en större medvetenhet kring de här komplexa frågorna.

Lgr11 syfte och centralt innehåll

Det finns många möjligheter att arbeta ämnesövergripande i samband med *Fångad i ett nätverk*. Nedan är exempel på kopplingar till Lgr11 och kursplanerna för samhällskunskap, svenska och bild.

Samhällskunskap

Syfte, till exempel

- reflektera över hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar,
- uttrycka och värdera olika ståndpunkter i till exempel aktuella samhällsfrågor och argumentera utifrån fakta, värderingar och olika perspektiv,
- reflektera över mänskliga rättigheter samt demokratiska värden, principer, arbetssätt och beslutsprocesser.

Centralt innehåll, till exempel

Individer och gemenskaper

- Ungdomars identiteter, livsstilar och välbefinnande och hur detta påverkas, till exempel av socioekonomisk bakgrund, kön och sexuell läggning.
- Information och kommunikation
- Möjligheter och risker förknippade med internet och digital kommunikation samt hur man agerar ansvarsfullt vid användning av digitala och andra medier utifrån sociala, etiska och rättsliga aspekter.
- Rättigheter och rättsskipning
- De mänskliga rättigheterna inklusive barnets rättigheter i enlighet med barnkonventionen. Deras innebörd och betydelse samt diskrimineringsgrunderna i svensk lag.
- Demokratiska fri- och rättigheter samt skyldigheter för medborgare i demokratiska samhällen. Etiska och demokratiska dilemman som hänger samman med demokratiska rättigheter och skyldigheter, till exempel gränsen mellan yttrandefrihet och kränkningar i sociala medier.

Svenska:

Syfte, till exempel

- formulera sig och kommunicera i tal och skrift,
- anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang

Centralt innehåll, till exempel

Läsa och skriva

- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag.

Tala, lyssna och samtala

- Att leda ett samtal, formulera och bemöta argument samt sammanfatta huvuddragen i vad som sagts.
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från skola och samhällsliv.
- Berättande texter och sakprosatexter
- Beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter, till exempel tidningsartiklar, vetenskapliga texter, arbetsbeskrivningar och blogginlägg. Texternas syften, innehåll, uppbyggnad och språkliga drag.

Språkbruk

- Etiska och moraliska aspekter på språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang.

Bild:

Syfte, till exempel

- kommunicera med bilder för att uttrycka budskap,
- undersöka och presentera olika ämnesområden med bilder, och
- analysera historiska och samtida bilders uttryck, innehåll och funktioner.

Centralt innehåll, till exempel Bildframställning:

- Framställning av berättande informativa och samhällsorienterande bilder om egna erfarenheter, åsikter och upplevelser.
- Bildanalys: Bilder som behandlar frågor om identitet, sexualitet, etnicitet och maktrelationer och hur dessa perspektiv kan utformas och framställas.

Övningar att göra innan föreställningen

Samtal - vad är teater?

Vissa elever har sett mycket teater och för andra kan det här vara första mötet med scenkonst. Det kan därför vara bra att förbereda sin klass på några saker innan besöket.

Berätta att det kommer två skådespelare som heter Ida och Filip, att de kommer spela i eran aula/klassrum och att det efter föreställningen kommer hållas en workshop där klassen jobbar tillsammans med skådespelarna.

Frågor att starta med (välj de som du tror kan passa din klass, en eller flera.

- Vad är skillnaden mellan teater och film?
- Har någon sett teater? Minns ni vad?
- Hur är man en bra publik?
- Vad skulle du vilja fråga skådespelarna om du fick chansen?

Teaterord som kan vara relevanta att ha koll på:

- Roller, exempel på roller i föreställningen är Moa, Benjamin, kurator, Moas föräldrar. Samma skådespelare kan spela flera roller/karaktärer.
- Repliker, orden som sägs på scenen.
- Monolog, en karaktär pratar bara med sig själv.
- Dialog, två karaktärer pratar med varandra, live eller på chatt.
- Scenografi, scenrummet, de möbler och kulisser som finns på scenen
- Rekvisita, de mindre, lösa föremål som används på scenen
- Kostym, de kläder som skådespelarna har på sig, det är ofta olika kostym till olika roller.

Samtal och charader - vad heter föreställningen?

Övningen syftar till att skapa relation till föreställningens titel och börja fundera på vad den kan betyda. Målet är att eleverna ska bli nyfikna på föreställningen.

Berätta för klassen att föreställningen heter *Fångad i ett nätverk*. Fråga vilka associationer de får.

- Vad menas med att vara "fångad"? Hur kan man beskriva det med andra ord?
- Vad menas med ett nätverk? Hur kan man beskriva det med andra ord?

Eller...

Dela upp klassen i två lag och gör charader. Välj ut fyra personer från varje lag och ge dem instruktionen att de ska få gestalta ett ord var.

I charader gestaltar man bara med kroppen, inga ljud eller ord är tillåtna. De fyra från varje lag får en lapp där det står "fångad i ett nätverk" och de får bestämma vem som ska gestalta vilket ord. På given signal börjar de sen gestalta, båda lagen parallellt, längst fram i klassrummet. De andra i lagen ska gissa vilka ord som gestaltas och det lag som snabbast har gissat hela titeln vinner.

Rita - alternativ föreställningsaffisch

Övningen syftar till att skapa engagemang och nyfikenhet för föreställningens innehåll och att få gruppen att samarbeta på ett kreativt sätt.

Material: Stora pappersark och färgpennor, alternativt också saxar, lim, tidningar mm. En utskriven eller projicerad bild av föreställningens affisch (se omslaget på lärarhandledningen eller gå in på www.ungaroma.com)

Börja prata utifrån följande frågor:

- Vad tror ni teatern vill att affischen/bilden ska berätta?
- Vilka känslor kommunicerar affischen?

Dela in klassen i mindre grupper som samlas runt olika bord där det finns material utlagt. Förklara att de tillsammans i gruppen ska skapa en alternativ föreställningsaffisch utifrån titeln "fångad i ett nätverk".

Ge dom tid att diskutera och skissa innan respektive grupp gör sin slutgiltiga version på större papper. Uppmuntra alla att delta aktivt i skapande av affischen, påminn om att det inte handlar om att "rita bra". Använd gärna collageteknik och klipp och klistra ur tidningar. Presentera sedan affischerna för varandra!

Fotografera gärna affischerna och mejla till oss: anna@ungaroma.com

Skriva och prata - insändare om sociala medier

Sociala medier är en plats för vänskap, kommunikation, informationsutbyte och andra positiva saker men det är också via sociala medier som unga utsätts för oönskade kontakter, sexuella trakasserier och övergrepp. Den här övningens syfte är synliggöra olika attityder till sociala medier och att låta eleverna reflektera kring sitt eget och andras sociala medie-användande på ett nyanserat sätt.

Ge eleverna uppgift att skriva en insändare om sociala medier. De får välja mellan att antingen skriva en positiv insändare som bara lyfter fram fördelar med sociala medier eller en kritisk insändare som bara lyfter fram nackdelar och faror med sociala medier. Betona att det inte behöver vara vad de själva tycker, utan att de kan skriva som om de vore någon annan.

Läs upp insändarna eller presentera dem på något annat sätt för varandra.

Låt sedan eleverna prata i helklass, mindre grupper eller två och två utifrån frågorna nedan, välj en eller flera frågor som du tycker passar.

- Är sociala medier/internet mestadels positivt eller negativt? *Eventuellt kan ni lista fördelar och nackdelar på tavlan.*
- Vad tycker ni är det bästa med sociala medier?
- Vad tycker ni är det värsta med sociala medier?
- I vilken ålder börjar de flesta barn använda sociala medier/?
- När började ni använda sociala medier?
- Finns det åldersgränser på olika forum? Följer folk dem? Är det bra med åldersgränser?
- Använder barn/unga och vuxna sociala medier på samma sätt?
- Skiljer sig vuxnas attityd till sociala medier/internet jämfört med barns/ungas? Hur?
- Är det skillnad på hur tjejer/killar/icke-binära använder sociala medier/internet? Vilken är i så fall skillnaden?
- Hur skulle er vardag se ut om sociala medier inte fanns?
- Hur skulle samhället se ut om sociala medier inte fanns?
- Skulle det förekomma färre kränkningar och trakasserier om det inte fanns sociala medier?

Samtal och rollspel - debatt om sociala medier

Övningens syfte är synliggöra olika attityder till barn och ungas användning av sociala medier. På ett lekfullt sätt får eleverna ta ställning och i ett enkelt rollspel argumentera för olika åsikter som finns i samhället, avslutningsvis får de reflektera kring vad de själva tycker.

Dela in klassen i två grupper och ge dem instruktionen att de nu inte kommer vara sig själva utan agera i roll som representanter för två olika expertgrupper som blivit inbjudna till en TV-debatt för att diskutera ungdomars användning av sociala medier.

Ena expertgruppen är ensidigt negativt inställd mot sociala medier. De tycker att det borde vara 18 årsgräns på sociala medier för att det finns för mycket risker med t.ex. vuxna som kontaktar och utsätter barn/unga, med mobbning och trakasserier mm. Kanske borde det till och med förbjudas.

Andra expertgruppen är ensidigt positivt inställd mot sociala medier. De tycker inte det behövs åldersgräns, de tycker att de bra sakerna med sociala medier överväger, att det är en viktig plats för barn/unga att ha kontakt med sina vänner, lära sig saker, spela spel mm. Ett förbud skulle bara leda till att vuxna hade ännu sämre koll på sina barn, eftersom barnen då skulle skaffa sociala medier i smyg.

Låt de först samlas i sina grupper och ge dem cirka 5 minuter på sig att förbereda sig inför debatten, hur kan de olika expertgrupperna resonera? Vilka argument och exempel kan de använda? Se till att varje grupp har skrivit ner några argument och betona att alla i gruppen ska kunna svara på programledarens frågor.

Skjut undan bänkar i klassrummet och sätt er på stolar i två halvcirklar mitt emot varandra. Förklara att du själv kommer vara programledare och hälsa sen de båda grupperna välkomna till debatten. Välj en elev från ena gruppen som får börja med att kortfattat berätta vad de tycker, välj sen en från den andra gruppen.

Öppna sen upp debatten och låt den som vill prata, var noga med att bibehålla fiktionen, alltså tilltala eleverna som om de vore experter i ett debattprogram på TV. Som programledare har du möjlighet att utmana deras argumentation genom att ställa fördjupande följdfrågor, be dem motivera sina åsikter och fråga om hur de kan veta att det är på det ena eller andra sättet. Låt debatten pågå max 15 minuter, avbryt sen och låt eleverna lämna sina roller.

Samla gruppen och låt de prata om improvisationen/debattstudion. Använd till exempel frågorna nedan, välj ut en eller flera:

- Var det trovärdigt? Finns det folk som tycker som de här experterna?
- Håller du med någon av expertgrupperna?
- I vilken ålder börjar de flesta barn använda sociala medier/internet?
- När började ni använda sociala medier?
- Finns det åldersgränser på olika forum? Följer folk dem? Är det bra med åldersgränser?
- Använder barn/unga och vuxna sociala medier på samma sätt?
- Är barn/unga mer utsatta än vuxna på nätet?

- Har vuxna en mer negativ attityd till sociala medier/internet än barn/unga? Varför/varför inte?
- Vem har ansvar för det som sker på sociala medier/internet?

Lista och samtal - varför lägga ut bilder?

Övningen syftar till att synliggöra vilken kunskap och attityder eleverna har till att foton publiceras och delas online. Syftet är också att informera eleverna om vad lagen säger.

Dela in klassen i mindre grupper eller par. Dela ut papper och pennor och låt varje grupp göra en lista med minst fem anledningar till varför man lägger ut bilder på sociala medier (det behöver inte bara vara bilder på sig själv, det kan gälla alla olika slags bilder).

Presentera listorna och samla till en gemensam lista på tavlan.

Prata med hela gruppen utifrån frågorna nedan. Välj en eller flera:

- Vilken tror ni är den absolut vanligaste anledningen till att man lägger ut bilder på sociala medier?
- Ligger man lägger upp olika slags bilder beroende på hur gammal man är? Vilken är i så fall skillnaden?
- Är det skillnad på vilka slags foton som tjejer/killar/ickebinära lägger upp?
- Får man lägga ut bilder på nätet på andra än sig själv?
- Vilken tror ni är den vanligaste anledningen till att man lägger ut en lättklädd eller naken bild på sig själv på sociala medier?
- Får man printscreena ett foto som någon annan lagt upp och spara i sin dator/mobil?
- Får man dela vidare ett foto som man tagit från någon annans sida/profil?
- Varför tror ni att vissa personer väljer att sprida vidare bilder på andra?
- Om du delar vidare en bild till en kompis, som sen väljer att sprida den vidare till andra som du inte känner, har du något ansvar för det då?
- Kan man ha kontroll på bilderna man själv lägger ut? Hjälper det att ha privat profil på tex instagram eller snapchat?
- Vem äger ens foton som ligger ute?
- Kan man radera en bild och lita på att den då är borta för alltid?
- Om personen själv har lagt ut en bild får den då skylla sig själv om den sprids? *(Obs. Den här frågan kan vara väldigt känslig, ta den bara om du känner att gruppen kan prata om den på ett bra sätt.)*

Avsluta samtalet med att informera om vad lagen säger om att sprida foton på nätet:

- Det är General Data Protection Act (GDPR) som är styrande bland de lagar som reglerar spridning av bilder. Enligt GDPR får man som privatperson publicera bilder på andra utan att fråga om lov om bildens innehåll är "harmlös". Vad som är harmlöst är en tolkningsfråga och skiljer sig dock från person till person. Generellt vilar dock ett större ansvar än tidigare lag (PUL)

på den som innehar personuppgifter (namn, adress, bilder) avseende andra personer.

- Enligt lagen handlar det om barnpornografi om barnet (under 18 år) skildras i bilder eller filmer på ett sexuellt sätt. Det kan handla om bilder på övergrepp, men även sexualiserade poseringar och bilder på barnets könsorgan. Ibland kan barnet ta bilder på sig själv i sexuella situationer och göra dessa tillgängliga på nätet, utan att kanske förstå innebörden i bilderna. Även unga kan göra sig skyldiga till barnpornografibrott när de sprider sexuella bilder eller filmer, vilket alltså är straffbart från 15 års ålder.
- Sedan 2018 har det varit lättare att straffa spridningen av kränkande bilder, information eller material. Då infördes nämligen det nya brottet olaga integritetsintrång. Förutom lättklädda bilder och sexfilmer klassas även att sprida bild eller annan uppgift om någons hälsotillstånd eller att någon utsatts för vissa typer av brott som intrång i privatlivet.

Statistik

Ungefär 25%, en fjärdedel, av alla elever har någon gång skickat en avklädd bild eller film.

Av dem har:

68% skickat till en partner.

31% till en kompis.

22% till någon de lärt känna på nätet.

7.4% till någon de inte vet vem det är.

2.3% till en vuxen de känner

16% av de tillfrågade eleverna hade under det senaste året varit med om att någon som de enbart kände via nätet bett dem skicka bilder/filmer på sig själva.

(Källa: En del av verkligheten. Om barn, sexuella övergrepp på nätet. 2017. Åsa Landberg och Linda Jonsson)

Värderingsövning - skalan

I workshopen efter föreställningen kommer vi använda värderingsövningar, så det kan vara bra om klassen redan innan har fått testa några påståenden.

Värderingsövningar är en metod som syftar till att få eleverna att fundera kring ett visst påstående och sedan ta ställning till det. Värderingsövningar kan med fördel göras med ett ganska högt tempo, det kan finnas kvalité i att snabbt ta beslut utan att tänka efter för länge eller vänta in och se vad "alla andra" tänker eller tycker. I värderingsövningar får man alltid ändra sig, idén är att gå på sin första impuls, men man kan alltid byta åsikt längs vägens gång. Det är viktigt att du som ledare försöker hålla dig neutral till påståendena, däremot är det viktigt att du väljer påståenden som du själv är bekväm med att ställa och som du tror att din klass kan prata om på ett bra sätt.

Den här övningen kallas termometern och handlar om att utifrån en skala gradera sig och visa hur mycket, hur många procent, man håller med om det påstående som sägs. Man tar ställning genom att ställa sig på skalan. Förklara att det inte finns

några rätt eller fel svar på de här frågorna, men att det är viktigt att respektera varandras åsikter i rummet.

Skalan har fem steg, från 100% = jag håller helt med påståendet, till 0% = jag håller inte alls med påståendet. Lägg gärna ut lappar på golvet som markerar skalans fem steg: 100% 80 % 50 % 20% 0%

Ställ första påståendet och efter att alla i klassen har placerat sig får du gärna be några elever motivera sitt ställningstagande och berätta hur de tänkte. Ställ fördjupande följdfrågor: Varför? Hur? Är det alltid så?

Exempel på påståenden, välj ett eller flera:

- Alla människor behöver bekräftelse (*Hur kan man få det? Är det viktigt att få det på sociala medier? Behöver vissa mer bekräftelse än andra?*)
- Det är viktigt att få många likes (*Varför? Hade ni lagt upp saker på sociala medier om "like-funktionen" inte fanns?*)
- Det är vanligt att ungdomar blir kontaktad av äldre på nätet (*Hur vet man de är äldre?*)
- Det är vanligt att ungdomar får dickpics av främlingar (*Vad kan man göra om det händer? Hur kan man få hjälp?*)
- Det är vanligt att ungdomar på olika sätt hotas/tvingas/uppmuntras att skicka nakna eller lättklädda bilder till folk de inte känner på nätet (*Varför?*)
- Det är lätt att få hjälp om man blivit utsatt för något på nätet (*Hur kan man få hjälp?*)

Samtal- vad är vad?

Övningen syftar till att börja fundera kring begrepp som kränkningar, hot och trakasserier och tillsammans definiera dem. Tanken är också att samtala om huruvida det är skillnad på vad som händer online och i verkligheten.

Dela in gruppen i tre grupper. Varje grupp får ett begrepp att jobba med:

- Kränkningar
- Hot
- Trakasserier

Ge varje grupp ett stort papper och be dem göra en mindmap, eller en lista där de försöker ge konkreta exempel på vad kränkning, hot och sexuella trakasserier kan vara/är.

Ge grupperna jobba cirka 10 minuter och samla sen alla i helgrupp och låt varje grupp presentera sin mindmap. Samla allas exempel på tavlan. Fråga om det finns likheter mellan vissa begrepp, fråga vad det är som skiljer t.ex en kränkning mot trakasserier. Hur vet man vad som är vad?

Fler frågor:

- Är det någon *skillnad* om kränkningen, ofredandet, hotet, trakasserierna skedde på nätet eller i verkligheten? Vilka skillnader i så fall?
- Är det skillnad på vilka slags kränkningar, ofredanden, hot och trakasserier man riskerar att bli utsatt för om man är kille, tjej eller ickebinär?

- Är det någon skillnad om den som utsätter någon för detta är en person som är äldre eller en jämnårig?
- Hur kan man få hjälp om man blir utsatt för något av detta? Är det lättare eller svårare att söka hjälp om det händer online eller i "verkligheten".

Avsluta med att ge exempel på hot, trakasserier, förtal, kränkningar och mobbing och berätta vad lagen säger:

Dick pics, sexuella meddelanden, ovälkomna kommentarer om ens kropp eller utseende, att någon sprider ens bilder vidare.

En vanlig myt är att det är mera saker som är tillåtna på nätet än i verkligheten. Det stämmer inte. Det är samma lagar som gäller på internet som utanför. Det är lika olagligt med hot, trakasserier, förtal, kränkningar och mobbing.

Stödvägar och info

Här finns länkar till webbsidor dit man kan vända sig för att få mer information, hjälp och stöd.

Ungdomsmottagningen <https://www.umo.se>

BRIS <https://www.bris.se>

Brottsofferjouren <https://www.brottsofferjouren.se>

Datainspektionen www.krankt.se

Safe selfie - En digital plattform om utsatthet online med ofrivillig bild- och filmspridning på internet.

SafeSelfie.se

Surfa lugnt <https://surfalognt.se>

Tips!

Böcker:

- Virtuell våldtäkt är boken som pjäsen bygger på. Skriven av Caroline Engvall, journalist, författare och föreläsare specialiserad på sexualbrott mot barn på nätet.

Hemsidor:

- Lajka

<https://lajka.prinsparetsstiftelse.se/>

Prins Carl Philips och Prinsessan Sofias Stiftelse har genom projektet #viberättar fått in ett hundratal vittnesmål från barn och ungas nätvardag. Lajka är ett material med syfte är att ge pedagoger och skolpersonal konkreta och tillgängliga verktyg för att skapa en schysst nätvardag.

- Safe selfie - för förebyggande arbete mot barn och ungas utsatthet online.

www.safeselfie.se

Plattformen är grundad och skapad av Caroline Engvall, journalist, författare och föreläsare specialiserad på sexualbrott mot barn på nätet.

- UMO:s hemsida, bland annat definitioner kring sexuella trakasserier:

<https://www.umo.se/vald-och-krankningar/sexuella-overgrepp-och-trakasserier/sexuella-trakasserier/>

UMO har också en bra sida med olika korta vittnesmål/berättelser om personer som varit utsatta för olika kränkningar, övergrepp och trakasserier.

<https://www.umo.se/vald-och-krankningar/sexuella-overgrepp-och-trakasserier/umo-fragade-har-du-varit-med-om-sexuella-trakasserier/>

- World Childhood Foundation

Arbetar med att förebygga sexuella övergrepp mot barn. Här finns bland annat råd och stöd till dig som själv blivit utsatt, som känner någon som blivit utsatt eller om du misstänker att någon utsätts.
<https://childhood.se/>

Poddar

Det finns många bra dokumentärer att använda som underlag för samtal med dina elever.

Obs! Vissa av dokumentärerna innehåller grova skildringar och det kan vara bra om du som lärare lyssnar igenom dem först. Några exempel nedan:

- P1 Dokumentär: "Uthängd på porrsajt":

<https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/1467457?programid=5319>

15-åriga Anna upptäcker att bilder på henne finns på en porrsida, med för- och efternamn och påstådda sexställningar hon tycker om. Spåren leder till en klasskompis.

- P1 Dokumentär: "Domedagen - när tjejerna hängdes ut":

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1460253>

Amiras privata videoklipp sprids av en okänd person på Snapchat med texten "Västerorts största hora". Polisens spår leder till en av Sveriges största uthängningar av unga tjejer på nätet.

- P1 Dokumentär: "De kallar oss horor":

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1477939?programid=5319>

Linnea får veta att killar i klassen har tagit bilder på henne i smyg, under skoltid och spritt på chattrum. De har zoomat in rumpan och urringningen och under skrivit jävla hora. Linnea vill ge igen.

- P3 Dokumentär: "Instagramuppluppen":

<https://sverigesradio.se/sida/avsnitt/563349?programid=2519>

I december 2012 skakas Göteborg av de så kallade Instagramuppluppen. Ett instagram-konto med namnet "Gbgsorroz" har dykt upp från ingenstans med syftet att hänga ut "horor".

- P1 Dokumentär "Gamer: Övergreppen":

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1447621?programid=909>

13-åriga "Chrille" får kontakt med en man på en spelplattform, men snart börjar mannen be om nakenbilder. Han säger att han vill ha sex med 13-åringen.

- P3 Dokumentär "Nätpedofilen i Husby":

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1392401>

När Nellie är 13 år lockas hon att skicka en lättklädd bild på sig själv till en kille som kontaktar henne på MSN. Men killen visar sig vara en nätpedofil som hotar och utpressar unga tjejer över nätet.